

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 62. Quid addendum sit circa jus alternativè conferendi per menses.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

473 §. V. *Az. Garc. Luca, Pirb. Leuv. q. 212. & 523.* putant Papam juxta Cap. *Qua in Ecclesiarum*, de *Constit.*, posse ex alta potestate cuius, etiam sine causa, adimere beneficium, sed contradicunt alii cum *Leß. de Just. l. 2. c. 34. n. 3.* putantes Papam esse tantum supremum dispensatorem beneficiorum ad utilitatem Ecclesiae, & non absolutum dominum, sicuti est tantum Supremus administrator bonorum Ecclesiae, uti tenent *Nav. & Dicast. de Just. l. 2. t. 3. n. 342.*, imò quamvis permittatur cum *Mench. Burf. Lott. l. 2. q. 22. n. II.* esse absolutum dominum beneficiorum, tamen dicunt, si semel contulerit, acquiri jus etiam contra ipsum Papam, ita ut sine causa illo privare non possit, uti si dominus rem suam donarit, donatarius sic acquirit jus, ut sine causa tolli non possit.

474 §. VI. Probabilius est contra *Suar. Vasq. &* alios apud *Barb. de Jure Eccl. l. 1. c. 1.* Papam non tantum peccare, si disponat de Papatu, & constituat sibi successorem, sed etiam id non posse, quia respectu Ecclesiae habet se sicuti vir ad uxorem, vir autem non potest uxori ponere successurum virum: deinde nec ante mortem possit illi successuro conferre jus, alioquin darentur simul duo capita in Ecclesia, nec post mortem, quia tunc non est.

475 Q. 62. *Quid addendum sit circa jus alternati-
vè conferendi per menses. R. Seqq.*

§. I. Præscindendo à specialibus Concordatis, de quibus dicitur à n. 502., Papa, ut ad residentiam alliceret Episcopos, 4. mensibus nempe Martio, Junio, Septembri, Decembri, quorum provisionem jure communi habebant Episcopi, adjecit per Reg. S. Cancellariae duos, ita ut jam alternatim possint providere, Papa quidem in Januario, Martio, Majo, Julio, Septembri, Novembri, Episcopus autem in
Februa-

Februario, Aprili, Junio, Augusto, Octobri, Decembri, & hæc gratia dicitur alternativa.

§. II. Ad alternativam habendam ante omnia 476
 requiritur, ut Episcopus per literas patentes subscriptas in dicecesi sua, sigillatas, missas ad Datariam, hanc alternativam acceptarit, & hoc sit annotatum Romæ, tum enim censetur approbata, *Castrop. T. 13. d. 2. p. 23. §. 4. n. 2. Luca de benef. d. 93. n. 2. & 7. :* Et ex tempore annotationis illius habet Episcopus jus alternativæ, & cessant 4. menses ordinarii; attamen licet non utitur hoc jure ante notitiam annotationis, nisi provideat sub conditione, quo tamen casu provisus non poterit capere possessionem, nisi acceptâ notitiâ, *Garc. Castrop. Corr. Leur. p. 2. q. 577. 578.* Quod si idem Episcopus habeat duas Ecclesias, sive divisas, sive etiam æquè principaliter unitas, & acceptet alternativam sub nomine unius, non ideo acceptat sub nomine alterius, *Gonz. Luca, Leur. q. 579.* Si autem sic scribatur & annotetur, *Cajus Episcopus hujus & illius Ecclesiæ acceptavit alternativam, præsumi debet acceptasse pro utraque, Luca n. 20. & disc. 19.*

§. III. Ut competat alternativa, requiritur præ- 477
 terea Episcopi residentia; neque hinc juvat ulla causa etiam justissima absentia, nequidem si extra dicecesin deserviat Sedi Apostolicæ: Addunt cum communi *Garc. Castrop. §. 2. n. 2. Leur. q. 572. n. 2.,* quamvis ex justa causa abesset etiam ad duos dies tantum, si tamen interea vacet beneficium, eum non gaudere privilegio, licet toto mense adfuisset, sed requiri residentiam actualem, quando incipit vacare beneficium, & ita resolvit Rota: hinc *Gonz. ad Reg. 8. Gl. 43. n. 14. & 144. & seqq. latè probat,* momento, quo cessat residentia, etiam cessare jus alternativæ. Idem dicunt *Garc. & alii cum Leur. ,*

quamvis abesset timore mortis vel violentiâ impeditus; contradicit tamen in hoc *Gonz.* Quod si abfit tribus mensibus à *Trid.* *Sess.* 23. c. 1. de Ref. concessis, *Garc.* p. 5. c. 1. à n. 461. & *Corr.* l. 3. c. 6. à n. 41. dicunt ex declaratione S. Congreg. non gaudere alternativâ pro istis mensibus. Et hanc quidem residentiam requiri animo constanter residendi & satisfaciendi suo muneri, non autem ex alia causa, neque affectatam pro illo tempore, docent *Lott.* & *Luca*, quamvis alii cum *Gonz.* *Garc.* *Leur.* n. 7. meritò tantùm requirant veram actualem residentiam, præscindendo ab intentione.

478 §. IV. Hæc residentia debet esse in ipsa formaliter Diocesi Episcopi, nec sufficit esse in loco etiam vicinissimo, quia concessio dicit, apud Ecclesiam, sicuti nempe pastor debet esse apud & inter oves, *Barb.* de off. Ep. alle. 53. n. 4.; imò *Garc.* & *Castrop.* putant contra *Gonz.* & *Corr.* non sufficere, si sit in loco exempto intra diocesium, nisi ibi esset ad exercendam jurisdictionem extraordinariam; admittunt tamen satis esse, si sit in loco suæ jurisdictionis ordinariæ, quamvis extra terminos diocesis suæ. Vide *Leur.* n. 8.

479 §. V. Si Episcopus non resideat initio, aut accipiet alternativam post initium mensis, toto mense non fruitur privilegio, quia mensis semel Apostolicus semper est talis, *Barb.* *Luca* d. 19. n. 5. *Lott.* l. 2. q. 40. à n. 54. contra *Gonz.* *Garc.* *Castrop.* n. 6. Si autem resideat initio mensis, & non postea, hoc tempus sequens est Apostolicum, *Luca* n. 9. & 18. Validè tamen contulit pro tempore habili, quo residit. Vide *Leur.* n. 5. & 6.

480 §. VI. Alternativa conceditur solis Patriarchis, Archi-Episcopis & Episcopis, non autem inferioribus Prælatibus, nec Cathedrali Capitulo, *Gonz.* *Garc.* *Castrop.*

Castrop. Luca, Leur. q. 570. Estque pro solis beneficiis liberæ collationis ad eos pertinentis, quæ scilicet non conferuntur per præsentationem, electionem, simultaneam collationem, consilium vel interventum alterius, *Gonz. Garc. Castrop. Chok. Leur. q. 581., & ideo n. 333.* dixi alternativam non habere locum in patronatu mixto, licet solus Ecclesiasticus per vicem suam præsentet: attamen habet locum in beneficiis, quæ conferri debent certæ familiæ vel certo generi hominum, v. g. Nobili, *Gonz. Garc. Luca:* Item in curatis & parochialibus, *Leur. supra,* quamvis Papa in his disimulet, supponens omnia conferri per concursum. Item alternativa extendit se ad illa, quæ spectant ad simultaneam collationem Episcopi & Capituli, postquam dividerunt collationem per turnos vel menses, uti explicat *Leur. q. 582.*

§. VII. Qui acceptavit alternativam, non amplius potest providere beneficia vacantia in Martio & Septembri, quia jam sunt reservata Papæ; neque in Episcopi potestate est alternativam acceptatam dimittere, *Castrop. Leur. q. 572. n. 4., & q. 580. n. 3. & 4.* Si tamen istis duobus mensibus non resideat, putant aliqui tum posse providere, cum careat gratiâ alternativæ, sed adhuc oppositum tenent *Castrop. & Luca.* Imò quamvis Episcopi dicantur fixè retinere Junium & Decembrem, ideoque putent *Garc. Barb. Castrop. Pirb.* Episcopos, etiam si acceptarint alternativam, retinere illos, quamvis non resideant, tamen multis contradicunt *Gonz. & Lott. q. 41. n. 33.,* quia privilegium juris communis ad providendum in illis mensibus mutatum est in gratiam alternativæ, quæ illos duos menses æqualiter cum aliis comprehendit ac reservat, nisi resideatur. Vide *Leur. q. 567. & 568.*

482

§. VIII. Si Cajus sit provifus à Sede Apoftolica, quia Epifcopus negatur refediffe, & Titius ab Epifcopo, qui dicitur refediffe, Titio incumbit probare, quòd Epifcopus refederit, quia vult gaudere privilegio refidentiaë, ergo debet hanc probare; neque jus præfumat Epifcopum femper verè ac personaliter refidere, cùm fæpe habeat caufas abfentiaë, *Gonz. Caftrop. Luca, Leur. q. 574.*

483

§. IX. Alternativa ceffat, I. per mortem Papæ vel Epifcopi, ita ut non tranfeat ad fuccefforem: 2. Si Epifcopus tranfeat ad aliam diœcefim: 3. Si Epifcopus declaretur fe immiffiffe in menses Papales, aut impediviffè provisiones Papales: 4. Si Epifcopus renunciât, & renunciatio fit acceptata à Papa, *Caftrop. §. 5. n. 3.* Notant autem *Gonz. Garc. & alii*, fi Epifcopus ex ignorantia probabili provideat beneficia refervata, non amittere alternativam, quia hæc pœna fupponit gravem culpam. Vide *Leur. q. 583. & feqq.*

484

§. X. Pro urbe Coloniënfi fic habent Concordata, ut cum Papa alternent, non Archi-Epifcopus, fed fingula Capitula, quæ habent Februarium, Aprilem, Junium, Auguftum, Octobrem, Decembrem; Papa verò fex menses fuos tranfcripfit, partim Archi-Epifcopo, partim Univerfitati, ita ut hi etiam alternent, & Archi-Epifcopus habeat Januariam, Majum & Septembrem, Univerfitas autem Martium, Julium & Novembrem, in quibus Canonicatus & Vicarias per mortem vacantes conferunt Rector Magnificus, quatuor Provifores & quatuor Decani, & hæ præbendæ dicuntur tertiæ gratiæ; deinde in fingulis Capitulis eft una certa præbenda, quæ dicitur fecundæ gratiæ, quam tale Capitulum femper confert in quocunque mense vacet; præterea in Cathedrali & aliis undecim Collegiatis eft alia certa præben-

præbenda, quæ dicitur primæ gratiæ, quæ, in quocunque etiam mense vacet, semper confertur ab Universitate, id est, à Rectore Magnifico & quatuor Provisoribus, omnes autem qui ab Universitate providentur præbendæ tertiæ vel primæ gratiæ, debent esse saltem Magistri in artibus, & potestas conferendi præbendam tertiæ gratiæ debet confirmari à singulis Pontificibus, & quandoque confirmatur tantum ad aliquot annos; potestas autem conferendi præbendam secundæ vel primæ gratiæ est stabilis & perpetua.

Q. 63. Quid notandum sit circa tempus, quo incipit mensis Papa vel Ordinarii. R. Seqq. 485

§. I. Initium novæ diei de jure communi incipit à media nocte L. *More Romano*, ff. de feriis, L. *Consuluit*, de off. deleg. Nav. *Tiraq. Gonz. Barb. Garc. Castrop.* t. 13. d. 2. p. 22. §. 2. n. 1. Tempus autem mensis sumi debet secundum Calendarium, & tempus horæ mediæ noctis attendi debet, non præter propter, sed, quantum fieri potest, de momento ad momentum, civiliter & more Ecclesiastico, per designationem horologii, sicuti dictum est l. 1. à n. 582.

§. II. Tum est, v. g. duodecima noctis in æstimatione Ecclesiæ, quando sonat primus pulsus horologii, sive dum auditur, primus è quatuor quadrantibus, ante signa ipsiusmet horæ, quia quando rotæ incipiunt volvi pro sonando primo ictu, jam secundum tempus adest hora, uti periti artifices fatentur, & docent *Sanct. Barb. Garc. Castrop. Schild. de Consc.* t. 6. c. 4. §. 1. *Gob. in Exp.* t. 4. n. 274. *Nicol.* t. 1. d. 12. §. 3. *Leur.* p. 1. q. 561. n. 2., ictus enim illi volunt manifestare horam præsentem. Putant quidem *Bress. Leand. Dicast. Narbon. Pasq. Gob. Carden.* in l. crisi d. 26. n. 73. & alij apud *Dianam*